

Нисгэгчийн үнэмлэх - Сурагч-нисгэгч, RPL & PPL

Сурагч-нисгэгч

Сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх (RPL)

Хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL)

61.105. Бие даасан нислэгийн шаардлага

(a) Энэ Дүрмийн дагуу олгосон, эсхүл хүлээн зөвшөөрсөн хүчинтэй нисгэгчийн үнэмлэх эзэмшээгүй этгээд нь дараахаас бусад тохиолдолд, агаарын хөлгөөр бие даасан нислэг үйлдэхгүй:

- (1) тухайн этгээд нь 16 нас хүрсэн байх;
- (2) тухайн этгээд нь:
 - (i) ИНД-67-гийн дагуу олгосон хүчинтэй 2-р ангиллаас доошгүй ЭМГ эзэмшдэг байх; эсхүл
 - (ii) В болон С ангиллын жолооны үнэмлэхэд хамаарах, Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн дагуу олгосон дараах эрүүл мэндийн тодорхойлолттой байх:
 - (А) өмнөх 5 жилийн дотор олгосон; эсхүл
 - (В) хэрэв тухайн этгээд 40, эсхүл түүнээс дээш настай бол өмнөх 24 сарын дотор олгосон;
- (3) тухайн этгээд нь ЭМГ-ний бүх нөхцөл, хязгаарлалт болон баталгаажуулсан тэмдэглэлийн шаардлагыг хангасан байх;
- (4) тухайн этгээд нь агаарын хөлгийн даргын үүрэг, хариуцлагыг амжилттай хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хэлээр унших, ярих, ойлгох болон холбоо барих хангалттай чадвартай байх;
- (5) өдөр, эсхүл шөнийн цагаар үйлдэх анхны бие даасан нислэгийг А, эсхүл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшигч зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд, тухайн нислэгийг хүчинтэй А, В, эсхүл С-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшигч зөвшөөрсөн байх;
- (6) энэ зүйлийн (c)-д зааснаас бусад тохиолдолд, хүчинтэй А, эсхүл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшигч тухайн этгээдийн нисгэгчийн дэвтэрт зааварчилгаа авсан ба дараах ур чадвараа шалгуулсан тухай бичиж баталгаажуулсан байх:
 - (i) нислэгийн бэлтгэл;
 - (ii) хөдөлгүүр асаах болон горим шалгах ажиллагаа;
 - (iii) явгалах;
 - (iv) чиг шулуун нисэх;
 - (v) өндөр авах болон өндөр алдах;
 - (vi) түвшин хадгалах, эргэлтийн үед өндөр авах болон өндөр алдах;
 - (vii) тухайн маягийн агаарын хөлгөөр хөөрөлт, хайрцагар нисэх болон буулт үйлдэх;
 - (viii) нислэгийн радио холбоо ашиглах;
 - (ix) 2-т гарах журам;
 - (x) нисэх онгоцны хувьд, тухайн маягийн нисэх онгоцоор хурдны нуралтыг таньж мэдрэх (stall) болон түүнээс гарах;
 - (xi) нисэх онгоцны хувьд, хөөрөлтийн үед болон хөөрсний дараа хөдөлгүүр татгалзсан үеийн онцгой нөхцөлийн журам;
 - (xii) нисдэг тэрэгний хувьд, угтах салхи, арын салхи болон хажуугийн салхинд агаарт тогтох нислэг үйлдэх (hovering);
 - (xiii) нисдэг тэрэгний хувьд, тухайн маягийн нисдэг тэрэгний (авторотацаар ойртолт болон буулт үйлдэхийг багтаасан) онцгой нөхцөлийн журам.
- (7) хүчинтэй А, эсхүл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшигч өөрөөр зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд, тухайн этгээд нислэгийн туршлагын сүүлийн 5 цагт нь хосолсон нислэгийн зааварчилгаа авсан байх;
- (8) тухайн этгээд нь өмнө үргэлжилсэн 30 хоногийн дотор тохирох агаарын хөлгөөр ниссэн нислэгийн туршлагатай байх;
- (9) хэрэв тухайн нислэг нь нутаг дамнасан (cross country) бие даасан нислэг бол:
 - (i) тухайн нислэгийг хүчинтэй А, эсхүл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл эзэмшигч зөвшөөрсөн байх;
 - (ii) тухайн этгээд нь хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) авахад шаардагдах бичгийн шалгалтын хүчинтэй кредитийг цуглуулсан байх.

(b) Энэ зүйлийн (a)(5)-д заасан бие даасан нислэгийг зөвшөөрсөн багш-нисгэгч нь бие даасан нислэгийн турш тухайн нисгэгчийн үйлдлийг хянах үүрэгтэй.

(c) Өдрийн цагаар үйлдэх анхны бие даасан нислэгийн хувьд, анхны бие даасан нислэг дууссаны дараа хэрэв багш-нисгэгч нь энэ зүйлийн (a)(6)(i) - (a)(6)(xiii)-ын шаардлагыг хангасан гэж үзвэл, тухайн этгээдийн энэ зүйлийн (a)(6)-д шаардсан нисгэгчийн дэвтэрт баталгаажуулалт хийж болно.

61.355. Нөхцөл хангах шаардлага

(a) Энэ зүйлийн (b)-д зааснаас бусад тохиолдолд, сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх (RPL) (нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэрэг) эзэмших этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байх үүрэгтэй:

- (1) 17 нас хүрсэн байх;
- (2) В болон С ангиллын жолооны үнэмлэхэд хамаарах, Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн дагуу олгосон дараах эрүүл мэндийн тодорхойлолттой байх:
 - (i) өмнөх 5 жилийн дотор олгосон; эсхүл
 - (ii) хэрэв тухайн этгээд нь 40, эсхүл түүнээс дээш настай бол өмнөх 24 сарын дотор олгосон;
- (3) дараах шаардлагыг хангасан байх:
 - (i) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бие даасан нислэгийн цаг, хамтарсан нислэгийн цаг, хэрэглэлийн цаг болон нутаг дамнасан нислэгийн цагийг багтаасан, тохирох категорин агаарын хөлгөөр нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэсэн минимум 50 цагийн нислэгийн туршлагатай байх; эсхүл
 - (ii) хэрэв тухайн этгээд нь нутаг дамнасан нислэгт сонирхогч нисгэгчийн эрхийг хэрэгжүүлэхийг зориогүй бол Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бие даасан нислэгийн цаг, хамтарсан нислэгийн цаг болон хэрэглэлийн цагийг багтаасан, тохирох категорин агаарын хөлгөөр нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэсэн минимум 40 цагийн нислэгийн туршлагатай байх,
- (4) 61.153(a)(6)-д заасан сэдвийг багтаасан бичгийн шалгалтын хүчинтэй кредиттэй, эсхүл зөвшөөрөгдсөн дүйцэх шалгалтыг амжилттай өгсөн байх;
- (5) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц, газар мэдрэх системийн (terrain awareness) сургалтыг амжилттай дүүргэсэн байх;
- (6) тухайн этгээд нь 61.153(a)(7)-гийн дагуу сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэхний (RPL) эрх, хязгаарлалтын мэдлэгээ шалгуулсан байхаас гадна, хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) олгох нислэгийн шалгалтыг амжилттай өгсөн байх үүрэгтэй.

(b) Хүчинтэй хувийн нисгэгчийн (PPL), коммерийн нисгэгчийн (CPL), эсхүл агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх (ATPL) эзэмшдэг этгээд нь хэрэв дараах шаардлагыг хангасан бол тохирох категорин агаарын хөлгийн хувьд, сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх (RPL) эзэмших эрхтэй:

- (1) энэ зүйлийн (a)(2)-т шаардсан эрүүл мэндийн тодорхойлолт эзэмшдэг байх;
- (2) 61.39-ийн шаардлагыг 5 жил, эсхүл түүнээс дээш хугацаагаар хангаагүй байх;
- (3) хувийн нисгэгчийн үнэмлэхний (PPL) нисэхийн хууль, дүрмийн бичгийн шалгалтыг амжилттай өгсөн байх.

(c) Дарга, энэ зүйлийн (a)(3)(i)-ийн дагуу нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэрэгний нутаг дамнасан нислэгийн туршлагыг бусад категорин агаарын хөлгийн нутаг дамнасан нислэгийн цагт тооцож болно.

61.153. Нөхцөл хангах шаардлага

(a) Энэ зүйлийн (b) болон (c)-д зааснаас бусад тохиолдолд, хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмших этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байх үүрэгтэй:

- (1) 17 нас хүрсэн байх;
- (2) ИНД-67-гийн дагуу олгосон хүчинтэй 2-р ангиллаас доошгүй ЭМГ эзэмшдэг байх;
- (3) туршлагын хувьд:
 - (i) Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бие даасан нислэгийн цаг, хамтарсан нислэгийн цаг, хэрэглэлийн цаг болон нутаг дамнасан нислэгийн (cross country) цагийг багтаасан, тохирох категорин агаарын хөлгийн нисгэгчийн минимум 50 цагийн нислэгийн туршлагатай байх; эсхүл
 - (ii) хэрэв тухайн этгээд нь хувийн нисгэгчийн эрхийг нутаг дамнасан нислэгт (cross country) хэрэгжүүлэхийг зориогүй бол Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц бие даасан нислэгийн цаг, хэрэглэлийн цаг болон хамтарсан нислэгийн цагийг багтаасан, тохирох категорин агаарын хөлгийн нисгэгчийн минимум 40 цагийн нислэгийн туршлагатай байх,
- (4) хэрэв тухайн этгээд нь хувийн нисгэгчийн эрхийг шөнийн цагаар хэрэгжүүлэхийг зорьж байгаа бол Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц шөнийн нислэгийн туршлагатай байх;
- (5) хэрэв тухайн этгээд нь нисдэг тэрэгний хувийн нисгэгчийн эрхийг татлагат ачаа тээвэрлэхийг зорьж байгаа бол Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц татлагат ачаа тээвэрлэх нислэгийн сургалтад хамрагдсан байх;
- (6) хувийн нисгэгчийн үнэмлэхэд (PPL) хамаарах дараах сэдвээр бичгийн шалгалтын хүчинтэй кредиттэй, эсхүл зөвшөөрөгдсөн дүйцэх шалгалтыг амжилттай өгсөн байх:
 - (i) нисэхийн хууль, дүрэм;
 - (ii) агаарын навигаци болон нислэгийн төлөвлөлт;
 - (iii) цаг уур;
 - (iv) агаарын хөлгийн техникийн мэдлэг (нисэх онгоц, эсхүл нисдэг тэрэг), аль хамааралтайг;
 - (v) хүний хүчин зүйл;
 - (vi) нислэгийн радио холбоо;
- (7) дараах мэдлэг болон ур чадвараа шалгагч-нисгэгчид нислэгийн шалгалтаар амжилттай харуулсан байх:
 - (i) "хангалтгүй дүгнэгдсэн мэдлэгийн тайлан"-д заасан дэлгэрэнгүй мэдээллийг багтаасан, энэ зүйлийн (a)(6)-д заасан газрын-бэлтгэл шалгалтын сэдвийн мэдлэг;
 - (ii) хувийн нисгэгчийн үнэмлэхний (PPL) эрх, хязгаарлалтын мэдлэг;
 - (iii) тухайн нислэгийн шалгалтад ашиглах агаарын хөлгийн маягтай холбоотой техникийн болон үйл ажиллагааны мэдлэг;
 - (iv) бүх хэвийн, хэвийн бус болон онцгой нөхцөлийн журмын үед нөхцөл байдлыг тодорхойлон, зөв шийдвэр гарган удирдах зохих түвшний дадлага хийж байхдаа, тухайн агаарын хөлгийн нислэгийн зааврын дагуу, түүний үзүүлэлтийн чадал болон хязгаарлалтын хүрээнд тухайн агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа гүйцэтгэх ур чадвар;
 - (v) радио холбоо болон фразеолог / стандарт хэллэгийн ур чадвар;
 - (vi) бүх нислэгийн туршид, нислэгийн журам, эсхүл маневрын амжилттай гүйцэтгэлийг бататгах хэлбэрээр, тухайн агаарын хөлгийг итгэлтэйгээр удирдах.

(b) Хуулийн дагуу, ICAO-гийн Хэлэлцэн тохирогч Улсаас олгосон хүчинтэй нисгэгчийн үнэмлэх болон холбогдох ЭМГ эзэмшдэг этгээд нь, ижил категорин агаарын хөлгийн хувьд, Дарга тухайн этгээдэд хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) олгох зорилгод нийцсэн үнэмлэх болон ЭМГ-тэй байж болно.

(c) Даргын шилжүүлсэн эрхийн хүрээнд, глайдерын байгууллагаас олгосон хүчинтэй глайдерын нисгэгчийн үнэмлэх эзэмшдэг этгээд нь хэрэв дараах шаардлагыг хангасан бол хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) (глайдер) эзэмших эрхтэй:

- (1) 17 нас хүрсэн байх;
- (2) нислэгийн радио холбооны шалгалтын кредиттэй байх;
- (3) ИНД-67-гийн дагуу олгосон хүчинтэй 2-р ангиллаас доошгүй ЭМГ эзэмшдэг байх.

(d) Нислэгийн туршлага хадгалан, Монгол Улсын зэвсэгт хүчний хөлгийн дарга, эсхүл 2-р нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэж байгаа этгээдийг Дарга дараах шаардлагыг хангасанд тооцож болно:

- (1) энэ зүйлийн (a)(6), хэрэв тухайн этгээд, хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмших хүсэлт гаргахын өмнөх 5 жилд холбогдох нисэхийн хууль, дүрмийн шалгалтыг амжилттай өгсөн бол;
- (2) энэ зүйлийн (a)(7).

61.107. Хязгаарлалт

(a) Энэ Дүрмийн дагуу олгодог, хүчинтэй нисгэгчийн үнэмлэх эзэмшээгүй этгээд нь дараах тохиолдолд, агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэхгүй:

- (1) цалинтай ажилтнаар; эсхүл
- (2) хэрэв тухайн агаарын хөлгөөр хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бол; эсхүл
- (3) олон улсын нислэг үйлдэж байгаа; эсхүл
- (4) хэрэв тухайн агаарын хөлөгт багш-нисгэгч, эсхүл шалгагч-нисгэгчээс бусад этгээдийг тээвэрлэж байгаа бол.

(b) Энэ зүйлийн (a)-ийн шаардлага дээр нэмж, 61.105(a)(2)(ii)-ын дагуу ЭМГ эзэмшдэг этгээд нь дараах үйл ажиллагаанд агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэхгүй:

- (1) шөнийн цагаар; эсхүл
- (2) хяналттай аэродром руу, эсхүл хяналттай аэродромоос, тухайн үнэмлэх эзэмшигч нь Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц өнгө ялгах харааны тестийг амжилттай өгснийг нотлох баримтыг Даргад хүргүүлснээс бусад тохиолдолд; эсхүл
- (3) буулт болон хөөрөлт үйлдэхээс бусад тохиолдолд хот, сум, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс дээгүүр.

61.357. Эрх, хязгаарлалт

(a) Энэ зүйлийн (b)-г харгалзан, хүчинтэй сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх (RPL) эзэмшигч нь дараах эрхийг хэрэгжүүлж болно:

- (1) агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг нисгэгч нь MCTOW нь 2000 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй, ганц-хөдөлгүүрт, битүүмжлэлгүй нисэх онгоцны даргын; эсхүл
- (2) агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл эзэмшдэг нисгэгч нь MCTOW нь 1500 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй, ганц-хөдөлгүүртэй нисдэг тэрэгний даргын; эсхүл
- (3) тухайн нисгэгч нь ИНД-67-гийн дагуу олгосон ЭМГ эзэмшдэггүй болохоо зорчигчид мэдээлдэг байх нөхцөлийг ханган зорчигч тээвэрлэх.

(b) Сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх (RPL) эзэмшигч нь дараах тохиолдолд агаарын хөлгийн даргын, эсхүл хамтран нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэхгүй:

- (1) Монгол Улсын гадна хийгдэж байгаа үйл ажиллагаанд; эсхүл
- (2) цалинтай ажилтнаар; эсхүл
- (3) 1-ээс дээш зорчигч тээвэрлэх; эсхүл
- (4) хэрэв тухайн агаарын хөлөг нь дараах үйл ажиллагааг гүйцэтгэж байгаа бол:
 - (i) хөлс болон шан урамшуулалтай; эсхүл
 - (ii) шөнийн цагаар; эсхүл
 - (iii) IFR-ийн дагуу; эсхүл
 - (iv) хяналттай аэродром руу, эсхүл хяналттай аэродромоос, тухайн үнэмлэх эзэмшигч, Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц өнгө ялгах харааны тестийг амжилттай өгснийг нотлох баримтыг Даргад хүргүүлснээс бусад тохиолдолд; эсхүл
 - (v) хөөрөлт болон буулт үйлдэхээс бусад тохиолдолд хот, сум, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс дээгүүр; эсхүл
- (5) хэрэв тухайн агаарын хөлгийг дараах үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа бол:
 - (i) арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа; эсхүл
 - (ii) хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай глайдер чирэх үйл ажиллагаа; эсхүл
 - (iii) шүхэр хаях үйл ажиллагаа; эсхүл
 - (iv) ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа; эсхүл
 - (v) аэробатик нислэг; эсхүл
 - (vi) тууз/далбаа чирэх үйл ажиллагаа; эсхүл
 - (vii) бай чирэх үйл ажиллагаа, эсхүл
 - (viii) татлагат ачааны үйл ажиллагаа.

61.155. Эрх, хязгаарлалт

(a) Энэ зүйлийн (b)(3)-ыг харгалзан, хүчинтэй хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмшигч нь дараах эрхтэй:

- (1) тухайн нисгэгч маягийн зэрэглэл эзэмшдэг ба нисгэгчийн үнэмлэхэнд зөвшөөрсөн категорийн агаарын хөлгийн даргын үүрэг гүйцэтгэх ба агаарын хөлгөөр зорчигч тээвэрлэж болно;
- (2) хамтран нисгэгчтэй үйл ажиллагаа эрхлэхийг шаарддаг, тухайн нисгэгч маягийн зэрэглэл эзэмшдэг ба нисгэгчийн үнэмлэхэнд зөвшөөрсөн категорийн агаарын хөлгийн хамтран нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэх.

(b) Дараах тохиолдолд хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмшигч нь агаарын хөлгийн даргын, эсхүл хамтран нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэхгүй:

- (1) цалинтай ажилтнаар; эсхүл
- (2) хэрэв тухайн агаарын хөлгөөр хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай үйл ажиллагаа гүйцэтгэж байгаа бол; эсхүл
- (3) зохих ёсоор мэргэшсэн багш-нисгэгч, нисгэгчийн дэвтэрт нь тухайн үйл ажиллагааг гүйцэтгэхэд шаардлагатай нислэгийн сургалтыг амжилттай дүүргэснийг тэмдэглэснээс бусад тохиолдолд тухайн агаарын хөлгөөр:
 - (i) шөнийн цагаар, үйл ажиллагаа гүйцэтгэхийг; эсхүл
 - (ii) нутаг дамнасан нислэгийн (cross country) үйл ажиллагаа гүйцэтгэхийг; эсхүл
 - (iii) нисдэг тэргээр татлагат ачаа тээвэрлэхийг.

(c) Энэ зүйлийн (b)(2)-ыг үл харгалзан, хүчинтэй хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмшигч нь глайдерыг нислэгт чирэх хөлс, эсхүл шан урамшуулалтай гэхдээ цалингүй ажилтнаар үйл ажиллагаанд оролцож байгаа агаарын хөлгийн даргын, эсхүл хамтран нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэж болно, гэхдээ зөвхөн, хэрэв тухайн үйл ажиллагаа нь глайдерын байгууллагын шууд хяналтад, эсхүл ИНД-115-ын дагуу Даргын олгосон чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээний эрхийн хүрээнд хийгдэж байгаа бол.

61.361. Хүчинтэй байх шаардлага

Сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх (RPL) эзэмшигч нь эзэмшиж байгаа сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэхний (RPL) эрхийг хэрэгжүүлэхийн өмнө 61.35 (Эрүүл мэндийн шаардлага), 61.37 (Нислэгийн туршлага хадгалах) болон 61.39-д (Хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт) заасан шаардлагыг хангасан байх шаардлагатай.

61.157. Хүчинтэй байх шаардлага

Хувийн нисгэгчийн үнэмлэх (PPL) эзэмшигч нь эзэмшиж байгаа хувийн нисгэгчийн үнэмлэхний (PPL) эрхийг хэрэгжүүлэхийн өмнө 61.35 (Эрүүл мэндийн шаардлага), 61.37 (Нислэгийн туршлага хадгалах) болон 61.39-д (Хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт) заасан шаардлагыг хангасан байх шаардлагатай.